

POZNATKY Z PRÍPRAVY A RIADENIA DIVÍZNYCH TAKTICKÝCH CVIČENÍ

V poslednom období dochádza u vojsk k zvýšenej pozornosti v oblasti prípravy veliteľov, štábov a jednotiek pre plnenie úloh v poli v súčasných podmienkach vedenia boja.

Veliteľsko-štábne cvičenia a taktické cvičenia s vojskami sú hlavnou previerkou pripravenosti veliteľov, štábov a jednotiek pre plnenie úloh v poli.

Úspech a dosiahnutie dobrých výsledkov pri taktických cvičeniach závisí na pripravenosti veliteľov, štábov a jednotiek k plneniu požiadaviek súčasného boja.

Nemalý vplyv na priebeh cvičenia má dôsledná príprava taktického cvičenia a spôsob jeho riadenia. Každá nepresnosť, nedôslednosť pri spracovaní, rozohre a riadení cvičenia sa môže negatívne prejavíť v plnení jednotlivých plánovaných úloh a v niektorých prípadoch môže zapríčiniť i mimoriadnu udalosť.

Dobre pripravené cvičenie, premyslená a zabezpečená rozohra a riadenie vytvára lepšie podmienky pre splnenie stanovených cieľov a učebných úloh cvičenia.

V príprave a riadení cvičení sme získali niektoré poznatky a skúsenosti, ktoré môžu prispieť ku skvalitneniu celkovej úrovne divíznych taktických cvičení. Preto pokladáme za účelné zhrnúť naše skúsenosti a poznatky z ich prípravy a riadenia.

Príprava taktických divíznych cvičení

Rozsah každého druhu cvičenia je daný témom a pokynmi veliteľa, ktorý cvičenie riadi. Súčasťou prípravy cvičenia môže byť spracovanie idey zámyslu u divíznych taktických cvičení a u plukových taktických cvičení schéma zámyslu. Idea sa môže spracovávať v období plánovania na výcvikový rok na všetky plánované divízne cvičenia.

Schéma zámyslu plukového cvičenia sa spracováva spravidla pred vlastným cvičením. Idea zámyslu môže byť spracovaná na mape 1 : 500 000 a môže obsahovať:

- druh, téma a priestor cvičenia,
- učebné ciele,
- obdobia cvičenia,
- učebné úlohy rozdelené do jednotlivých období,
- východziu situáciu pre cvičenie,
- hrubý zámysel plnenia úloh oboch strán,
- časový priebeh cvičenia.

Ideu zámyslu môže spracovávať jeden z hlavných funkcionárov, ako pokyny pre prípravu cvičenia. Keď sú vydávané pokyny písomnou formou (ktoré v podstate obsahujú rovnaké otázky ako idea zámyslu) potom ideu spracováva vedúci spraco-

vateľskej skupiny a schvaľuje veliteľ zväzu, ktorý cvičenie riadi.

K príprave cvičenia a k spracovaniu materiálov pre rozohru a riadenie cvičenia sa určuje spracovateľská skupina. Skúsenosti ukazujú, že vedúci spracovateľskej skupiny s pomocníkom musia byť príslušníci operačného oddelenia. V spracovateľskej skupine sú dôstojníci jednotlivých oddelení druhov vojsk a služieb. Zloženie spracovateľskej skupiny je výhodné uverejňovať v rozkaze veliteľa zväzu. Príslušníci spracovateľskej skupiny pred zahájením spracovania cvičenia musia preštudovať a zoznámiť sa s ideou zámyslu cvičenia (pokynmi), preštudovať príslušné ustanovenia predpisov a poriadkov. Ďalej sa zoznámiť s dosiahnutými výsledkami z predchádzajúcich cvičení.

Vedúci spracovateľskej skupiny vyhotoví plán prípravy cvičenia, ktorý schváli veliteľ alebo náčelník štábu. Plán prípravy a spracovania cvičenia je podkladom pre orientáciu spracovateľov na plnenie úloh spojených s prípravou cvičenia. Plnenie hlavných spracovateľských úloh, na ktorých sa podieľajú oddelenia druhov vojsk, sa môže uverejňovať v mesačnom pláne štábu zväzu.

Činnosť spracovateľskej skupiny je zahajovaná na spoločnom zhromaždení, ktorého sa zúčastňujú i náčelníci druhov vojsk a služieb. Zhromaždenie je riadené jedným z hlavných funkcionárov štábu zväzu. Účastníci sú zoznámení s tematikou cvičenia, učebnými úlohami, s ideou zámyslu cvičenia, s plánom prípravy a spracovania cvičenia, s úlohami, ktoré musí spracovateľ a príslušné oddelenie splniť. Náčelníci majú možnosť sa zoznámiť s úlohami na prípravu cvičenia a osobne ovplyvňovať prácu spracovateľov po jednotlivých odbornostiach.

Vedúci spracovateľskej skupiny v súčinnosti so zpravodajským oddelením spracuje uhlom na mape vševojskový zámysel cvičenia „Červenej“ a „Modrej“ strany a doplní ho so spracovateľmi druhov vojsk o najnutnejšie údaje druhov vojsk. Takto pripravený zámysel konzultuje s náčelníkom operačného oddelenia a náčelníkom zväzu.

Po konzultácii zámyslu s hlavnými funkcionármi zväzu, na rekognoskácii, sa upresní konkrétne údaje zámyslu. Na overených a zladených údajoch zámyslu v teréne sa tento rozpracováva do potrebných podrobností po jednotlivých druhoch vojsk a služieb a v čistopise sa predkladá k schváleniu.

Zámysel je základným dokumentom pre rozpracovanie cvičenia. Po jeho schvá-

lení veliteľom zväzu sa môže prikrôčiť k rozpracovaniu vlastného cvičenia.

Zámysel musí vytvárať podmienky pre rozpracovanie zložitých, dynamických a poučných situácií, zabezpečujúcich splnenie stanovených učebných úloh a cieľov cvičenia. Nesmú sa v ňom podrobne rozpracovávať jednotlivé situácie, aby sa nezduvoval plán prevedenia cvičenia. V zámysle sa uvádza len základná situácia a jedna až dve ďalšie situácie, ktoré sa v pláne prevedenia rozpracovávajú podrobne.

Niekoľko poznámok k niektorým dokumentom pre rozohru a riadenie cvičenia.

Plán prevedenia cvičenia sa spracováva na mape 1:100 000. Mapa obsahuje jednotlivé situácie strán v časových intervaloch. Podľa skúseností sa javí výhodné hlavné situácie rozpracovávať po 12 až 24 hodinách vedenia boja. Vševojskové medzisituácie rozpracovávať po 6-tich hodinách najoptimálnejšieho vývoja boja. Hlavné situácie sa uvádzajú na riešenie zásadných rozhodnutí podľa rozohry boja obidvoch cvičiacich strán. Predpokladané rozhodnutie do plánu prevedenia nezakresľujeme.

U taktických cvičení s vojskami sa spracováva plán prevedenia cvičenia s vojskami a naviac sa určuje priestor, kde vojská vedú boj priamo v teréne. Spravidla to býva vo výcvikových priestoroch. Tento dokument sa spracováva graficky na mape malého merítka (1:25 000).

Tento plán je rozpracovaný v súlade s plánom značkovania boja nepriateľa a s imitáciou palieb. Situácia cvičiacich sa môže rozpracovávať do stupňa rota, čata.

Rozsah dokumentácie pre rozohru a riadenie taktických cvičení je uvedený v predpise Pech-51-6. Rozsah a obsah jednotlivých dokumentov sa môže podľa nášho názoru upravovať podľa doby, ktorá je daná k dispozícii pre prípravu cvičenia. Niektoré dokumenty sa môžu vzájomne dopĺňať a spojovať.

Príprava riadiacich orgánov

Podmienkou úspešného riadenia cvičenia je zladená a dobre organizovaná práca štábu riaditeľstva cvičenia a rozhodčej služby.

Pre riadenie cvičenia je výhodnejšie mať riadiaci aparát v malom počte osôb. O to však musia byť jeho príslušníci viac a dôkladnejšie pripravení na cvičenia. Osvedčilo sa nešetrit časom ani úsilím pri spoločnej a individuálnej príprave na pochopenie a zvládnutie úloh cvičenia.

Kolektív rozhodčej služby sa musí za dobu prípravy zladit' a vytvorit' jednoliaty celok.

Skúsenosti potvrdili, že dobre pripravený kolektív i keď je početne menší, zvládne lepšie úlohy riadenia cvičenia, než veľký kolos rozhodcov. Takto organizovaná rozhodčia služba nevyžaduje veľké množstvo dopravných prostriedkov a techniky na zabezpečovanie úloh riadenia.

Jedným z dôležitých predpokladov dobrej pripravenosti na cvičenie je dať príslušníkom riaditeľstva cvičenia a rozhodčej služby materiály k riadeniu cvičenia ešte pred vlastnou spoločnou prípravou. Takto si môžu včas preštudovať dokumenty k riadeniu cvičenia.

Najvýhodnejšia doba na spoločnú prípravu je podľa našich skúseností 4—5 dní. Túto dobu je možné rozdeliť na:

- teoretickú prípravu rozhodčej služby v trvaní troch dní;

- na prípravu v teréne v trvaní jedného až dvoch dní.

Prípravu je účelné prevádzkať týždeň pred vlastným cvičením a tým vytvorit' podmienky pre osobnú prípravu každého príslušníka rozhodčej služby.

Jeden deň teoretickej prípravy môže byť venovaný spoločnej príprave riaditeľstva cvičenia a rozhodčej služby. Na tejto spoločnej príprave sa rozoberú v prvej časti organizačné otázky prípravy, riadenia a rozboru cvičenia, otázky zabezpečenia rozhodčej služby dopravnými a spojovacími prostriedkami.

V druhej časti riadiaci cvičenia rozoberie zámysel cvičenia, postupné učebné ciele a úlohy v jednotlivých obdobiach cvičenia.

V tretej časti riadiaci cvičenia spolu s náčelníkmi druhov vojsk a služieb podrobne rozoberie vševojskovú situáciu a situáciu druhov vojsk a služieb v jednotlivých obdobiach cvičenia.

Ďalší deň teoretickej prípravy je venovaný príprave vševojskových rozhodčích a vševojskových plukov pod vedením vedúceho spracovateľskej skupiny a príprave rozhodcov po druhoch vojsk a služieb pod vedením rozhodcov u odborných náčelníkov a náčelníkov druhov a služieb u štátu zväzku.

Súčasne v priebehu prípravy rozhodcovia druhov vojsk, vojsk a služieb upresňujú u vševojskových plukov odborné otázky druhov vojsk a služieb zapracovaných v cvičení.

Na záver tohto dňa sa rozhodčia služba sústreďí a riadiaci cvičenia upresní a ujasní problémy, ktoré sa vyskytli v priebehu prípravy, a vydá úlohy pre prípravu v teréne.

Tretí deň spoločnej prípravy prebieha po útvaroch. Na tejto príprave hlavný rozhodca u pluku (u útvaru) rozoberie konkrétne otázky rozohry jednotlivých situácií a prípravu rozohry v teréne.

Rozhodcovia u útvarov, kde nie sú cvičiace vojská a príslušníci riaditeľstva cvičenia, sa v tejto dobe venujú osobnej príprave na cvičenie.

Príprava v teréne u taktických cvičení s vojskami prebieha za prítomnosti celej rozhodčej služby. U taktických cvičení a čiastočným vyvedením vojsk prípravy v teréne sa môže zúčastniť len časť rozhodčej služby tých útvarov, ktoré cvičia s vojskami a úseková rozhodčia služba.

Prípravu v teréne riadi hlavný rozhodca. Príprava sa prevádza postupne na miestach, ktoré sú najdôležitejšie pre upresnenie situácie vojsk a k splneniu plánovaných učebných úloh.

Cieľom prípravy v teréne je dokonalé zoznámenie rozhodčej služby s priestorom cvičenia, aby sa v ňom dokázali správne orientovať vo dne i v noci a boli pripravení na riešenie všetkých možných variant rozhodnutí a činnosti cvičiacich.

Riadenie cvičenia

Pred zahájením vlastného cvičenia cvičiaca divízia obdrží najmenej mesiac predom organizačnú smernicu, v ktorej sú zadané úlohy k príprave na cvičenie a údaje k zaujatiu východzieho priestoru k cvičeniu. Ukazuje sa výhodné týždeň pred zahájením cvičenia preveriť zadané úlohy a pripravenosť štábov a jednotiek na cvičenie. Takto si riadiaci cvičenia overí, či boli splnené všetky opatrenia v príprave na cvičenie.

Štáb riaditeľstva cvičenia sa rozmiestňuje v blízkosti cvičiaceho veliteľského stanovišta divízie. So štábom divízie musí byť zabezpečené nepretržité linkové, rádiové a smerové spojenie.

K dobe pohotovosti k cvičeniu preverí riadiaci cvičenia a rozhodčia služba pripravenosť štábov, jednotiek a bojovej techniky.

V prvý deň cvičenia keď sa plánuje základná úloha, pri ktorej sa zpravidla spracováva všetka dokumentácia pre vedenie vojskám, je potrebné poskytnúť cvičiacim štábom čas na plánovanie, spracovanie úplnej dokumentácie, prípravu techniky podľa stanovenej úlohy a doručenie rozhodnutí k vykonávateľom.

Podľa skúseností na splnenie týchto úloh je potrebné pri zabezpečení súbežného plánovania s plukmi ponechať pre štáb zväzku 8 hodín a 4 hodiny pre plá-

METODIKA RIADENIA A ROZOHRY DIVÍZNEHO VŠC PRI PLÁNOVANÍ ÚLOHY Z VÝKÁVACIEHO PRIESTORU DO PRIESTORU ZASADENIA

Tabuľka 1

Hodina	Riaditeľstvo cvičenia a RS u štábu zväzku	Štáb divízie	Štáby útvarov	Rozhodčí u útvarov	Hod.
08	Kontrola pohotovosti štábov a zabezpečovacích jednotiek	Zaujatie priestorov cvičenia	Zaujatie priestorov cvičenia	Presun na VS útvarov	08
09	Vydať predbežné vševojskové a odborné nariadenia	Hlásenie pohotovosti	Hlásenie pohotovosti	Kontrola pohotovosti k cvičeniu	09
10	Kontrolná činnosť	Plánovanie podľa metodiky a predbežných nariadení	Vydať predbežné nariadenia číslo 1	Kontrola prenikania úloh a plánovania podľa predbežných nariadení	10
11	Vydať vševojskové a odborné nariadenia	Vydanie predbežných nariadení	Plánovanie podľa predbežných nariadení – vydať úlohy vojskám – príprava jednotiek a techniky		11
12		Plánovanie podľa metodiky práce v poli	Vydať predbežné nariadenia číslo 2		12
13	Účast riadiaceho cvičenia a rozhodčích druhov vojsk a služieb na dokladoch	Informácie náčelníkov druhov vojsk k zabezpečeniu rozhodnutia veliteľa divízie	Zahájenie súbežného plánovania so štábom divízie	Kontrola opatrení u vojsk a bojovej techniky	13
14					14
15		Príprava rozhodnutia veliteľa divízie	Príprava jednotiek a techniky k presunu		15
16	Vypočít a schváliť rozhodnutie veliteľa divízie	Prednesenie rozhodnutia veliteľovi armády v uhlí	Veliteľ, ZVP, PNS, účast na vyhlásení rozhodnutia veliteľa divízie a organizácii súčinnosti	Hlavní rozhodcovia, účast na rozhodnutí a organizácii súčinnosti	16
17	Účast RC a RS na rozhodnutí a organizácii súčinnosti	Vyhlasenie rozhodnutia, organizácia súčinnosti na mapách, plastických stoloch	Doplňovanie úlohy, vydanie rozkazov a nariadení jednotkám. Plánovanie na stupni prapor, rota, čata, osádka		17
18		Časové upresnenie presunu		Zhromaždenie na RC – informácia	18
19	Zhromaždenie RC, RS upresnenie rozohry-vyhadn. dňa	Doplňovanie (dopracovať dokumentáciu, vydať vševojskové a odborné nariadenia)		Kontrola pochopenia a zabezpečenia úlohy	19
20	Kontrolná činnosť u štábu divízie, útvarov, upresnenie situácie v dotyku	Kontrolná činnosť a pomoc pri plánovaní	Schváliť rozhodnutie veliteľom divízie		20
21		Kontrola vyvážania na osy	Vyvážanie útvarov na osy do východných miest		21
22	Presun zabezpečovacích jednotiek RC	Presun PVS	Presun prieskumu PO, POZ, delostrelectva k zabezpečeniu zasadenia	Presun a kontrola presunu na osách	22
23	Presun RCa RS, kontrola presunu na osách	Presun VS	Presun hlavných síl podľa plánu		23
24		TVS do priestoru zasadenia	Presun do priestoru zasadenia		24
01					01
02		PVS riadi presun hlavných síl			02
03	Riadiaci cvičenia a odbor. nač.	Zaujatie pozorovateľne veliteľom divízie		Hl. rozhod. účast na rekognoskácii a organizácii súčinnosti	03
04	časť na rekog. a org. súčinnosti	PVS + hlav. funkcionári	vel. 1. sled. plukov		04
05	Rozohra situácie v dotyku	Rekognoskácia a organizácia súčinnosti v teréne s 1. sled. plukmi		Rozohra sit. v dotyku	05
06	Časť RC na VS, časť na PVS, kontrolná činnosť	Zaujatie VS v priestore zasadenia – upresnenie úloh a pomoc jednotlivým plukom pri zasadení	Organizácia súčinnosti a upresnenie úloh pri zasadení	Účast na organizácii súčinnosti a upres. úloh	06
07	Kontrolná činnosť na VS a PVS pri zasadení divízie	PVS riadi zasadenie 1. sledov VS – velenie 2. sledu a zálohám	Zasadenie vojsk do boja na čiare zasadenia	Kontrolná činnosť pri zasadení	07

METODIKA RIADENIA A ROZOHRY DIVÍZNEHO VŠC V PRIEBEHU VEDENIA BOJ. ČINNOSTI

Tabuľka 2

Hodina	Riaditeľstvo cvičenia	Štáb divízie	Štáby útvarov	Rozhodčí u útvarov	Hod.
15		V dobe od 13.00 do 17.00 podľa situácie a priebehu boja – premiestnenie VS (1 až 2krát denne)	Premiestňovanie VS podľa situácie a so zvolením vel. divízie tak, aby sa neodtrhlo od vojsk		15
16				Rozohra situácie k 16.00 hod.	16
17	↓	Spracovanie súhrnného operačného hlásenia, upresnenie rozhodnutia pre noc			17
18	↓	Príprava rozhodnutia veliteľa divízie	↓	↓	18
19	↓	← Hlásenie situácií Výdať predbežné nariadenie	Upresnenie rozhodnutia pre plnenie úloh na noc		19
20	Vypočít a schváliť rozhodnutie veliteľa divízie	Schválenie rozhodnutia veliteľom armády	Súbežné plánovanie s divíziou na základe predbežného nariadenia		20
21	Zhromaždenie RC a RS. Upresnenie rozohry na druhý deň – vyhodnotenie dňa	Yhlásiť rozhodnutie na druhý deň	Veliteľ pluku, PNS – účasť na vyhlásení rozhodnutia veliteľa divízie	Rozohra situácií k 20.00 hod. Účasť na vyhlásení rozhodnutia	21
22	↓	Doplňovanie – vydať vševojskové a odborné nariadenia	Spracovanie rozhodnutia – splánovanie na druhý deň	Zhromaždenie na RC – k rozohre cvičenia na ďalší deň	22
23	Časť RC a RS presun na nové VS	Doplňovanie – kontrolná činnosť u útvarov	Schválenie rozhodnutia veliteľom divízie		23
24	Prijíť hlásenie – upresniť situáciu	Hlásenie o situácii a splnenie úlohy	Výdať úlohy príporom Hlásíť splnenie úloh plánovania	Poznámka:	24
01	↓	Presun VS podľa situácie a vývinu boja – zaujatie nového VS	Poznámka:	RS u plukov rozohrávať situáciu po 2 hodinách vedenia boja, podľa plánu rozohry a riadenia cvičenia	01
02	Časť RC a RS odpočinok, časť prevádzať kontrolnú činnosť	Poznámka:	Pluky hlásia situáciu veliteľovi divízie každé 2 až 4 hodiny. Hlásia všetky údaje, rozkazy a rozhodnutia podľa zásad Oper-2-1 čl.80-88, so susednými plukmi nadväzuje sa súčinnosť a prevádza sa vzájomná informovanosť		02
03					03
04		V priebehu cvičenia je možné uskutočniť 1-2krát rýchle opustenie VS (vo dne, v noci)			04
05					05
06	Rozohra situácie susedov k 06.00 hod.		Upresnenie úloh príporom a jednotkám	Rozohra situácie k 06.00 hod.	06
07		Upresniť rozhodnutie podľa situácie	Hlásenie situácie k 06.00 hod.		07
08	Prijíť a schváliť rozhodnutie veliteľa divízie	Hlásíť situáciu a rozhodnutie veliteľovi armády	Podľa situácie prijíma rozhodnutie a upresňuje úlohy		08
09	↓	PVS – vel. divízie Z PVS zasadenie 2. sledu divízie	Zasadenie 2. sledu Upresnenie úlohy		09
10	Časť RC a RS účasť pri zasadení 2. sledu	Riadi boj Dáva úlohy plukom			10
11					11
12	Rozohra situácie susedov k 12.00 hod.	Upresniť rozhodnutie podľa situácie	Hlásíť situáciu k 12.00 hod. a podľa situácie prijíť rozhodnutie	Rozohra situácie k 12.00 hod.	12
13					13
14	Prijíť a schváliť rozhodnutie veliteľa divízie	Hlásíť situáciu a rozhodnutie veliteľovi armády			14

novanie u plukov a praporov a doručenie rozkazov k jednotlivcom.

Celková doba plánovania u zväzkov bude spravidla od 10 do 12 hodín. Táto doba môže byť upresnená podľa situácie pri zahájení cvičenia a podľa postavených úloh cvičiacim štábom.

V období plánovania u plukov štáb divízie kontroluje a pomáha podriadeným a časť štábu dokončuje spracovanie dokumentácie pre velenie a pomocné dokumenty.

V dobe prípravy rozhodnutia sa riadiaci cvičenia a rozhodčia služba zúčastňujú plánovania. Pribeh plánovania nie je vhodný zbytočne narušiť. Riadiaci cvičenia počas plánovania si spravidla vyčleňuje jednu hodinu pre vypočutie a schválenie rozhodnutia veliteľa divízie, pri tom dbá, aby nebol narušovaný celkový rytmus cvičiaceho štábu.

Riadiaci cvičenia, rozhodcovia u štábu divízie a spracovateľ rozboru sa okrem toho zúčastňujú vypočutia informácií u veliteľa divízie k zabezpečeniu rozhodnutia. Prednášania informácií odborných náčelníkov veliteľovi divízie sa účastní rozhodcovia, ktorí sú u nich zaradení.

V priebehu boja je plánovanie na jednotlivé dni časovo obmedzené a v podstate je v súlade so spracovanou metodikou štábu zväzku a útvarov. Divízia na plánovanie úloh a prípravu boja spotrebuje 4 hodiny, pri zabezpečení súbežného plánovania a pluk 2 hodiny.

Zásady riadenia cvičenia musia byť v súlade s metodikou práce štábom a s požiadavkami súčasného boja.

Rozohru úloh na jednotlivé dni upresňuje riadiaci cvičenia vydaním vševojskových a odborných nariadení. V priebehu boja riaditeľstvo cvičenia upresňuje po 6 hodinách situáciu susedov.

Rozhodčia služba u plukov a útvarov rozohráva situáciu po 2–3 hodinách boja. Z toho sú po 12 až 24 hodinách rozohrávané situácie, ktoré vyžadujú zásadné rozhodnutie veliteľov a prípadne i upresnenie základného rozhodnutia.

Po vydaní rozhodnutia veliteľa divízie na každý ďalší deň boja, sa zhromažďuje celá rozhodčia služba na štábe riaditeľstva cvičenia, kde riadiaci rozohráva situáciu na nasledujúci deň v súlade s rozhodnutím veliteľa divízie. Súčasne rozhodcovia hlásia poznatky z činnosti cvičiacich veliteľov, štábom a vojsk.

V priebehu plánovania boja rozhodčia služba nesmie v žiadnom prípade zdržovať prácu cvičiacich veliteľov a štábom. Poznatky získavajú sledovaním činnosti a práce cvičiacich veliteľov a štábom, ktorú môže usmerňovať podľa plánu rozohry, ale v súlade s rozhodnutím veliteľa.

Rozohru situácie a dielčie úlohy obdrží veliteľ a štáb divízie od skupiny rozohry, ktorá predstavuje štáb armády. Preto i všetky hlásenia a požiadavky odovzdáva štáb divízie tejto skupine.

Riadenie cvičenia rozhodčou službou musí vytvárať podmienky pre plynulé velenie v boji, splňovanie úloh na každý deň boja súbežne s plukmi, na kontrolnú činnosť u plukov, premiestňovanie VS 1–2krát za 24 hodín. Štáby súčasne musia mať možnosť pripraviť a spracovať všetky nariadené hlásenia podľa zásad Oper-2-1. Rozhodčia služba musí byť neustále schopná reagovať na požiadavky cvičiacich.

Možné metodiky riadenia a rozohry divízieho cvičenia sú v priložených tabuľkách.

Rozbor cvičenia je súčasťou vlastného cvičenia. Pri divíznych a plukových cvičeniach javí sa výhodné tento uskutočniť na záver cvičenia.

Podklady pre rozbor získava skupina rozboru priebežne po celú dobu cvičenia denne pri rozohre cvičenia od rozhodčej služby.

Spracovateľ rozboru na základe vlastných poznatkov, získaných kontrolou u štábu zväzku, záverov riadiaceho cvičenia k jednotlivým obdobiam cvičenia a poznatkov rozhodcov u štábu zväzku a útvarov spracováva rozbor priebežne po jednotlivých obdobiach cvičenia. Rozbor musí byť pripravený 2 hodiny po skončení cvičenia. Pritom je nutné teoretickú časť rozboru a zdôvodnenie jednotlivých učebných úloh v obdobiach spracovať predom v posádkach.

Rozhodčia služba u štábu zväzku v priebehu cvičenia spracováva poznatky z cvičenia ako podklad pre rozbor po druhoch vojsk a služieb.

Vševojskový rozbor prevedie riadiaci cvičenia v trvaní 60–90 minút za prítomnosti hlavných funkcionárov štábu zväzku a útvarov. Po jeho skončení prevedú rozhodcovia u štábu zväzku s príslušníkmi oddelení druhov vojsk a služieb rozbor po odbornostiach. Skončením rozboru končí cvičenie.